

Hr Märt Ots
Konkurentsiamet
Auna 6
10317 Tallinn

Koopia: Pr Eha Võrk, abilinnapea, Tallinna Linnavalitsus
Hr Deniss Boroditš, abilinnapea, Tallinna Linnavalitsus

09.11.2010 nr

Lugupeetud hr Ots,

Lähtudes ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse (edaspidi ÜVK) § 14² lg-st 1 sisaldavad lisatud dokumendid ja failid AS-i Tallinna Vesi (edaspidi ASTV) esialgset ettepanekut Tallinna linnas ja Saue linnas veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste (kui meie põhiteenuste) osutamise eest kehtestatavate hindade osas viie-aastasel perioodil alates 01.01.2011.a – 31.12.2015.a (edaspidi hinnataotlus – käesoleva kirja Lisa 1). Kooskõlas ASTV põhikirjaga ning hea ühingu juhtimise tavaga on ASTV nõukogu käesoleva tariifitaotluse eelnevalt heaks kiitnud. Seoses muudatustega kehtivates õigusaktides (ÜVK), mis jõustusid 01.11.2010.a, ei reguleeri ASTV hindu enam Tallinna linn, see funktsioon on üle läinud Konkurentsiametile, kes hakkab nüüd tegutsema kõigi üle 2000 inimekvivalendiga tegevuspiirkondades tegutsevate vee-ettevõtjate hinnakujundajana. Seetõttu esitame oma hinnataotluse koos lisadokumentatsiooniga Teile kooskõlastamiseks ja kontrolliks.

Tariifitaotlus koosneb kolmest osast:

1. Ettevõtte ülevaade
2. Hinnad ja ülevaade lepingu täitmisest 2001-2010
3. Tariifitaotlus 2011-2015

Taotluse esimene ja teine osa annavad vajaliku informatsiooni, mille põhjal on Teil võimalik hinnata väljundeid, mida ettevõtte peab saavutama, ning seeläbi ka tariifimehhanismi sisendeid.

Konkurentsiamet ei ole tänaseni kehtestanud kõnealusele sektorile kohalduvaid regulatsiooni põhimõtteid ja meetodikat. Vastavalt Tallinna linnaga 2001.a sõlmitud Teenuslepingu tingimustele on ASTV'l lepingujärgne õigus tariifide muutusele alates 1. jaanuarist 2011.a. Tagamaks vastavust kõnealuse Teenuslepinguga, esitame oma tariifitaotluse 2011. aastaks ning järgnevas neljaks aastaks.

ASTV võtab käesolevat tariifitaotlust äärmiselt tõsiselt. Ettevõtte eesmärgiks Konkurentsiameti ja väliste sõltumatute ekspertide toetusel on see, et kasutataks ja rakendataks ainult selliseid regulatsiooni põhimõtteid, mis on kooskõlas erastatud vee-ettevõtete rahvusvaheliste parimate praktikatega, selleks, et vältida selliste tariifide kehtestamise meetodikate rakendamist, mis on subjektiivsed ning põhinevad poliitilistel kaalutlustel. Just sel põhjusel on ettevõtte lasknud rahvusvahelisel majanduskonsultatsiooni grupil Oxera'l kinnitada nii käesolevas tariifitaotluses kasutatavad põhimõtted, kui ka eelneval regulatsiooni perioodil 2001 – 2010 kasutatud põhimõtted. Oxera on rahvusvaheliselt tunnustatud kui juhtiv konsultant parimatel praktikatel põhineva majandusregulatsiooni kohaldamise osas nii uute kui ka olemasolevate regulatsioonide rakendamisel.

Nagu eelpool toodud, oleme pühendunud sellele, et tagada, et kasutataks ainult selliseid regulatsiooni põhimõtteid, mis on kooskõlas erastatud vee-ettevõtete kohaldatavate rahvusvaheliste parimate

praktikatega, kuna usume, et see teenib kõige paremini meie klientide ja keskkonna pikaajalisi huve. Üks neist põhimõtetest on see, et regulaator viib läbi põhjaliku analüüsi ettevõtte tegevusest eelmisel regulatsiooni perioodil enne seda, kui langetatakse lõplik hinnaotsustus järgmiseks perioodiks. ASTV puhul peame selleks perioodiks 2001.a erastamise ja 2010.a lõpu vahelist perioodi. Tagamaks, et kõnealune analüüs viiakse läbi erapooletult, tegime Oxera'le ülesandeks koostada täielik ülevaade meie lepingu täitmisest alates erastamisest, kasutades Ofwat'i poolt kohaldatavaid põhimõtteid (täielikku aruannet vt. käesoleva kirja Lisa 1 Tariifitaotluse Lisast 4). Valisime Ofwat'i metoodika, kuna tegemist on sissetöötatud ja rahvusvaheliselt tunnustatud regulatsiooniga, mis reguleerib erastatud vee-ettevõtteid. Samuti on Konkurentsiamet oma kirjavahetuses ASTV'ga ja teiste riigiasutustega tihti teinud viiteid Ofwat'ile. Seega on kohane, et võrdluse ja tõendamise vahendina kasutatakse Ofwat'i metoodikat.

Kõnealusest sõltumatust analüüsist, mis kasutab Ofwat'i põhimõtteid, ilmneb selgelt, et ettevõtte poolt tänaseni teenitud tulud on tunduvalt madalamad neist, mis oleksid lubatud erastatud vee-ettevõtetele kohalduva regulatsiooni puhul mujal maailmas. Vastav aruanne on lisatud käesolevale hinnataotlusele ning avaldatakse avalikuks analüüsiks ja aruteluks (vt käesoleva kirja Lisa 1 Tariifitaotluse Lisa 4).

Ootame Konkurentsiameti poolt analoogse analüüsi teostamist ning avaldamist, et võimaldada diskussiooni ja vastuväiteid enne seda, kui võetakse vastu mis tahes otsus hinnataotluse kooskõlastuse osas. Avaliku arutelu toimumine tagab peamisele huvigrupile, Tallinna elanikele, võimaluse saada aru tariifide hinnakujunduse mehhanismidest ja eeldustest. See, omakorda, tagab, et nad on kaitstud monopolide või riigi poolt ebamõistlikul eesmärgil teostatava võimu kuritarvituse eest.

Käesolev tariifitaotlus sisaldab teatud olulisi põhimõtteid, mis on aluseks mis tahes rahvusvahelisele primaritele tavadele vastavatele ja läbipaistvatele metoodikatele. Nendeks on:

1. Kinnipidamine **omanikule väärtuse tagamise põhimõttest**, austades ettevõtte väärtust erastamisel;
2. **Realse finantskapitali säilitamise põhimõtte** rakendamine. Tagatakse, et investeeritud kapitali väärtust kaitstakse täielikult inflatsiooni mõjude eest;
3. Tunnistamine, et investorid vajavad maksujärgset, mitte maksueelset tulu;
4. **Põhieelduste ja kulueesmärkide sõltumatu tõendamine.**

ASTV koostas oma tariifitaotluse (vt tariifitaotluse osa 3) võttes arvesse neid olulisi põhimõtteid. Neljanda põhimõtte osas oleme selgelt välja toonud oma põhieeldused kulude ja kapitalikulude osas. Edastades informatsiooni sellisel läbipaistval viisil, loodame, et meil on võimalik täielikult ja avameelselt Konkurentsiametiga arutleda vastavatel eeldustel põhineva esialgse taotluse üksikasju.

Lisaks oleme taotluse koostanud mitmeks aastaks, mis on kooskõlas erastatud vee-ettevõtete regulatsiooni puhul rakendatavate rahvusvaheliste standarditega ning tunnistab, et veetööstuses on nõutav pikaajaline planeerimine. Teadmine sellest, millised regulatsiooni põhimõtted järgmistel aastatel kohalduvad, muudab ASTV jaoks investeringute programmi tõhusa juhtimise tunduvalt lihtsamaks ning motiveerib ettevõtet vähendama kulusid, millistest efektiivsustest saavutatavad hüved kantakse regulatsiooni perioodi lõpus edasi klientidele, ning lisaks, kuna see annab pankadele aktsepteeritava keskpika perspektiivi, siis vähendab see, omakorda, ettevõtte laenamisega seotud kulusid.

Järgmisel viiel aastal prognoosime, et meie kulud suurenevad tunduvalt enam kui tänased prognoosid tarbijahinnaindeksi osas. Näiteks, hetkel olemasoleva informatsiooni põhjal prognoosime, et mittekontrollitavad kulud, näiteks saastetasud, veevõtutasud, elektri- ja kemikaalikulud suurenevad järgmisel viiel aastal keskmiselt 10 miljoni krooni võrra (enam kui 9% võrra) aastas. Uue parimatel

praktikatel põhineva regulatsiooni kohaselt kannavad kliendid tulevastel aastatel nende kulude suurenemise. Meie algsed hinnangud näitavad tegelikult, et erastatud vee-ettevõtete puhul rahvusvahelistel parimatel tavadel põhineva regulatsiooni rakendamine võib suurendada nominaalset tariifi enam kui 6% võrra 2011. aastal (detailsemalt vt tariifitaotluse osa 3).

Mõistame, et eelpoolviidatud tarbijahinnaindeksi kuluga kaasneva riski otsene kandmine ettevõtetelt klientidele vajab detailsemat arutelu ja analüüsi. Inflatsioonist kõrgemate mittekontrollitavate kulude otsene kandmine tariifidesse viib klientide jaoks arusaamatu tariifi suurenemiseni. Teisalt, koormates ettevõtteid automaatselt kuludega, mida nad ei suuda kontrollida, viib paratamatult teenuste kvaliteedi languseni. Vastavate kulude põhjustajate osas on vaja täiendavalt arutleda, et määratleda selge ja süstemaatiline lähenemine nende kaasamise kohta tariifimetoodikas.

Kvaliteedistandardite osas on käesolev tariifitaotlus koostatud seaduse nõuete kohaselt ning vastavalt seadusest karmimatele täiendavatele standarditele, mis on meie Teenuslepingu osaks. Üks ASTV erastamise peamistest põhjustest oli tagada, et Tallinna elanikud saaksid oluliselt parema kvaliteediga veevarustus- ja kanalisatsiooniteenust. Igal aastal pärast erastamist on ASTV täitnud kõiki Teenuslepingus ja seadusega nõutud standardeid – mitmel puhul on ettevõtte pakkunud tunduvalt kõrgemat teenusetaset kui Teenuslepinguga nõutud. Lisaks, kinnitab teenuse tasemete täitmist igal aastal sõltumatult Tallinna Vee-ettevõtjate Järelvalve Sihtasutus. Mis tahes kommunaalettevõtete regulatsiooni hea süsteemi põhiosaks on teenuste auditeerimine sõltumatu asutuse poolt.

Professionaalsel blokkudel põhinev analüüs ettevõtte eeldatavatest kuludest järgmisel viiel aastal näitab suuremat tariifitõusu võrreldes Teenuslepingus sätestatuga. Siiski, austades praegu kehtiva Teenuslepingu tingimusi, esitab ASTV esialgse tariifitaotlusega ettepaneku alltoodud nominaalseks tariifitõusuks järgmisel viie-aastasel perioodil alates 1. jaanuarist 2011.a kuni 31. detsembrini 2015.a:

1. jaanuar 2011.a – 3,5%

1. jaanuar 2012.a – 2,5%

1. jaanuar 2013.a – 2,6%

1. jaanuar 2014.a – 2,7%

1. jaanuar 2015.a – 2,7%

Ettevõtte mõnab, et seoses Eesti liitumisega eurotsooniga ei tohiks ükski tariif suurendada rohkem kui lepingus sätestatud summa. Seega, vastutustundliku ettevõtte ümardab ettevõtte 2011.a kõik tariifid allapoole lähima sendini. See vähendab ettevõtte pakutud tulusid enam kui 3 miljoni krooni võrra ning pakutud tõus 2011.a on **alla 3%**. Tariifide alandamine euro kasutuselevõttu arvestades tähendab, et tariifitõus on madalam tarbijahinnaindeksist, mis tähendab, et realselt tariifid vähenevad.

Kokkuvõtteks, ettevõtte on korduvalt väljendanud oma valmisolekut töötada parimatel praktikatel põhinevas regulatsioonisüsteemis. Arvestades, et Eesti Vabariigi valitsus toetas pika-ajaliselt Tallinna veevarustuse- ja kanalisatsioonisüsteemi opereerimiseks ainuõiguse (kontsessiooni) andmist (vt käesoleva kirja Lisa 2 Vabariigi Valitsuse 1. augusti 2000. a korraldus), usume, et Teenusleping, mis kehtib 2020. aastani, tagab investoritele tulukuse, mis on kooskõlas rahvusvaheliste normidega, kaitstes samas kliente mis tahes tulevaste üldinflatsiooni taset ületavate kulude suurenemiste eest. Lisaks, nagu erastamisel nõutud, on veevarustuse- ja kanalisatsiooniteenuste kvaliteet ning keskkonnakaitse tase märkimisväärselt paranenud viimase kümne aasta jooksul. Just sel põhjusel otsustas ettevõtte mitte taotleda kulude suurenemise katmist täisulatuses, mis oleks lubatud erastatud vee-ettevõtete rahvusvahelistel parimatel tavadega kooskõlas oleva metoodika raames, vaid piirata oma esialgse tariifitaotluse ainult nende kulude suurenemise katmisega, mis on lubatud vastavalt meie

Teenuslepingule (pärast euro kasutuselevõtuga seonduvat allapoole ümardamist), samal ajal jätkates kvaliteetse teenuse pakkumist vastavalt Teenuslepingus nõutud tingimustele.

Oleme teadlikud, et me ei ole esitanud taotlust lähtudes 1/15 võrra füüsiliste isikute ja juriidiliste isikute tariifide lähendamisest, kuna ÜVKS ei sätesta selgelt, kuidas selline lähendamine peaks toimuma – kas tuleks tõsta või vähendada vaid ühte (kas füüsilise isiku või juriidilise isiku) tariifidest või kas mõlemat tariifi peaks samal ajal sammhaaval lähendama. Kuigi Teie metoodika teine versioon ei sisalda juhiseid antud küsimuses, olen kindel, et olete selle küsimuse üle juba juurelnud ning saate väga lühikese aja jooksul juhendada meid, kuidas antud juhul edasi toimida. Seetõttu ootame Teie soovitusi kiirkorras, võimalusel palume seda teha nädala jooksul, siis saame vastavalt kohendada meie hinnataotluse ettepanekut ning mis tahes asjaomaseid kalkulatsioone, ning esitada meie taotlus uuesti paari päeva jooksul pärast antud küsimuses Teie vastavate instruksioonide kättesaamist. Või siis, kuna vastav kalkulatsioon ei mõjuta meie kalkulatsioonide majanduslikke ega teenuse kvaliteediga seotud aspekte ega arutelusid neist, võite eelistada jätta selle soovitusel tegemine taotlusprotsessi kõige viimasesse etappi.

Kuna peame avaldama tariifid 30 päeva enne nende kehtima hakkamist ning hetkel kehtiva Teenuslepingu kohaselt algab uus tariifiperiood 01.01.2011.a, seetõttu palume Teil meie taotlus läbi vaadata ÜVKS § 14² lg-s 4 sätestatud 30-päevase tähtaja jooksul, st hiljemalt 10.12.2010.a. Kuni uute hindade kehtestamiseni kohaldame 2010. aasta 31. oktoobri seisuga kehtivaid veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuse hindu, nagu seda näeb ette ÜVKS § 16 lg 6. Juhul, kui vajate meilt täiendavaid andmeid või selgitusi või täiendavat tähtaega meie taotluse läbivaatamiseks, palun andke meile sellest teada esimesel võimalusel.

Loodame, et käesolev tariifitaotlus on esimene samm parimatel tavadel põhineva majandusregulatsiooni suunas, mis võtab täielikult arvesse erastamislepingut, mille ASTV ja selle investorid heas usus sõlmisid, missugune on täielikult kooskõlas kõikide seadustega.

Juhul kui käesolevat taotlust ei kaaluta **ainult selle majanduslike ning teenuste kvaliteedi näitajate põhjal**, ei jää ettevõttele ja selle investoritel muud valikut, kui rakendada kõiki Eesti ja Euroopa õigusaktides ning rahvusvahelistes lepingutes lubatavaid õiguskaitse võimalusi, et kaitsta algses erastamislepingus ja Teenuslepingus sätestatud ettevõtte ja selle investorite õigusi.

Lugupidamisega,

Ian John Alexander Plenderleith

AS-i Tallinna Vesi juhatuse esimees

Lisad:

1. Tariifitaotlus
2. Vabariigi Valitsuse 1. augusti 2000. a korraldus